

[Niels Helveg Petersen.]

Der er altså, tror jeg, en lang række muligheder, og jeg ser frem til, at vi kan få disse muligheder gennemdrøftet i udvalget. Jeg håber, at forslagsstillerne er så interesserede i at fremme det egentlige formål med deres forslag, at man ikke vil stirre sig blind på, at alt dette skal ordnes just under de former, der er foreskrevet i deres forslag. Hvis vi kan få den virkelig reelle drøftelse af pantebrevsmarkedets problemer, tror jeg også, vi skulle kunne finde egnede midler til at løse de problemer, som vi alle er enige om må løses.

Poul Dam: Det er naturligt at begynde med at udtrykke glæde, først glæde over, at socialdemokratiet har opdaget disse problemer, og dernæst glæde over, at regeringen modtager de socialdemokratiske forslag med så megen venlighed og forståelse og vidtstrakt overensstemmelse.

Nu kan man sige, at debatten her måske kommer en lille smule for tidligt; som justitsministeren fremhævede, foregår der jo et vidtstrakt undersøgelsesarbejde i forskellige udvalg; et af dem er jo det, som blev nedsat som følge af en bemærkning i betænkningen fra realkreditudvalget.

Jeg hørte med glæde, at der var håb om, at nogle af disse udvalg blev færdige, sågar snart færdige. Nu kan vi jo se, hvordan det går. Udvalgs løfter om at blive færdig er jo altid afgivet med forbehold; der kan vise sig nye problemer, og det gør der som regel. Men udvalgene er der altså, vi håber, der kommer noget ud af deres arbejde, og vi håber, at problemerne ikke undervejs vokser sig alt for store; det kan man nok være noget bekymret for og mene, at denne problematik er så omfattende, at der næsten ikke er tid til at behandle den i udvalg. Men nogle oplysninger skal man jo have frem; et af de virkelig vanskelige spørgsmål ved hele pantebrevsområdet har været dette, at man ikke har haft en virkelig ordentlig statistik, og det er jo noget af det, vi får.

I forslaget om udlån mod pant i fast ejendom skal jeg først hæfte mig ved et rent teknisk problem. Det virker efter min mening en lille smule sært, at man forlanger et særligt skema bilagt pantebrevene. Det ville i og for sig være enklere at kræve en standardformular for pantebreve, der skulle

tinglyses, hvoraf alle disse oplysninger fremgik; derved ville man også formindske papirmængden, og det er i hvert fald for mange af os et vigtigt formål. Måske ville det også sikre låntagerne, at tingene var en grad ekstra præciseret, endnu mere, end det kan ske gennem den metode, som socialdemokratiet har foreslået.

Dette tekniske er naturligvis ikke formålet med denne lovgivning. Der er en række formål, som man søger opfyldt, og der er andre formål, som jeg synes man skulle søge opfyldt ved en regulering af pantebrevsmarkedet, men som man ikke har taget fat på i denne omgang.

Man har for det første taget problemet ågerrenter op, og det er naturligvis smukt og nydeligt, men spørgsmålet er, om den regel, der her står i § 3, er nogenlunde betryggende. Der er en henvisning til det, der er rimeligt under hensyn til det almindelige renteniveau på aftalens tid, hvilket altså vil sige, at det rimelige er det, der faktisk eksisterer. Hvis det, der faktisk eksisterer, er noget, som adskillige må betragte som ågerrenter, ja, så findes der altså ingen ågerrente. Dertil kommer yderligere, at afgørelsen af, hvad der er ågerrenter, skal træffes af et nævn på 3 medlemmer, som skal udpeges blandt anerkendte fondsboersvekslerere og repræsentanter for banker og sparekasser, der har kendskab til pantebrevsomsætning. Det er utvivlsomt sagkyndige, men altså også repræsentanter for pengevæsenet, for pengemarkedet, som ikke kan forventes at tage alment økonomiske hensyn eller hensyn til den økonomiske politik, man ønsker ført her i landet. Jeg synes, at et sådant nævn ville være et udmærket nævn, hvis det var foreslået af et af de borgerlige partier, men det overrasker mig næsten at se det foreslået fra socialdemokratiets side, dog kun næsten.

Jeg ville gerne have gjort noget mere ved ågerrenter, end der kan tænkes her, og vi må se på i udvalget, om man kan finde frem til noget bedre.

Endvidere er der naturligvis tale om en vis oplysningsvirkning over for låntagerne, og det er jo muligt, at det kan blive effektivt; jeg er altid meget skeptisk over for den slags oplysningsvirkninger. Jeg har indtryk af, at det her ofte drejer sig om mennesker, der er i en sådan situation, at de er villige til